

CARLOS RUIZ ZAFÓN

EL LABERINT DELS ESPERITS

EL
CEMENTIRI
DELS
LLIBRES
OBLIDATS

Aquest llibre forma part d'un cicle de novel·les que s'entrellacen en l'univers literari d'El Cementiri dels Llibres Oblidats. Les novel·les d'aquest cicle s'uneixen les unes amb les altres a través de personatges i de fils argumentals que fan de ponts narratius i temàtics, tot i que cadascun dels llibres ofereix una història tancada i independent.

És per això que els títols de la sèrie d'El Cementiri dels Llibres Oblidats es poden llegir en qualsevol ordre o bé separadament, de manera que el lector pot explorar i endinsar-se en aquest laberint d'històries a través dels diversos camins i portes que, entrelligats, el portaran al cor de la narració.

Tota novel·la és una obra de ficció. Els quatre lliuraments d'El Cementiri dels Llibres Oblidats, encara que estan inspirats en la Barcelona del segle xx, no en són una excepció. En comptades ocasions, la fesomia o la cronologia d'alguns escenaris, marques o circumstàncies ha estat adaptada a la lògica narrativa per tal que, per exemple, el Fermín pogués degustar els seus estimats Sugus uns anys abans que no es fessin populars, o alguns dels personatges poguessin baixar del tren sota la gran volta de l'Estació de França.

EL LABERINT DELS ESPERITS

CARLOS
RUIZ ZAFÓN

EL LABERINT
DELS ESPERITS

Traducció de Josep Pelfort

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

© Corelliana, S. L. 2016

© de la traducció: Josep Pelfort, 2016

© Editorial Planeta, S. A., 2016

© Columna Edicions, Llibres i Comunicació, S. A. U., 2016

Av. Diagonal, 662-664, 08034 Barcelona

www.columnaedicions.cat

Fotografies de les portadelles:

Dies Irae: Vista aèria de Barcelona, 17 de març de 1938, Archivio Storico dell'Aeronautica Militare Italiana

Kyrie: Contrallum a les voreres de la Gran Vía de Madrid, 1953 © Fons Fotogràfic F. Català-Roca – Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

La ciutat dels miralls: «Dia del llibre, 1932», Barcelona © Gabriel Casas i Galobardes. Fons Gabriel Casas de l'Arxiu Nacional de Catalunya

Els oblidats: Tramvia de la línia 12 (a l'encreuament d'avinguda Diagonal amb avinguda de Sarrià), 1932-1934, Barcelona © Gabriel Casas i Galobardes. Fons Gabriel Casas de l'Arxiu Nacional de Catalunya © Núria Casas – ANC

Agnus Dei: Contrallum a l'estació d'Atocha, Madrid, 1953 © Fons Fotogràfic F. Català-Roca – Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

Libera Me: Elegància a la Gran Vía de Madrid, 1953 © Fons Fotogràfic F. Català-Roca – Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

Barcelona. 23-4-1960: Carrer del Bisbe. Barcelona, 1973 © Fons Fotogràfic F. Català-Roca – Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

Colofó: Escala de la Sagrada Família. Barcelona. © Fons Fotogràfic F. Català-Roca – Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

FRANCESC CATALÀ-ROCA (Valls, 1922 - Barcelona, 1998) és un dels grans fotògrafs del segle XX; les atmosferes que retrata mantenen una gran afinitat amb l'univers literari de Carlos Ruiz Zafón.

GABRIEL CASAS (Barcelona, 1892-1973) va ser un dels grans fotoperiodistes del període d'entreguerres, i va incorporar tècniques innovadores. Represaliat a la postguerra, la seva obra ha estat recuperada recentment.

Disseny de la col·lecció: © Compañía

Primera edició: novembre del 2016

Dipòsit legal: B. 20.180-2016

ISBN 978-84-664-2170-6

Composició: Víctor Igual, S. L.

Impressió i enquadernació: Egedsa

EL LLIBRE
DE DANIEL

I

Aquella nit, vaig somiar que tornava al Cementiri dels Llibres Oblidats. Tenia només deu anys i em despertava a la meua antiga habitació. Notava, un cop més, que no podia retenir la fesomia de la mare. I, d'aquella manera singular que se saben les coses en els somnis, jo sabia que era culpa meua, i de ningú més, perquè no mereixia recordar-ne el rostre i perquè no havia estat capaç d'honorar la seva memòria.

Al cap d'un moment, el pare entrava a la cambra, trasbalsat pels meus crits angoixosos. El pare, que en el meu somni encara era jove i encara tenia a l'abast totes les respostes del món, em feia una abraçada per tranquil·litzar-me. Després, quan les llums primerenques de l'alba pintaven una Barcelona feta de vapor, tots dos sortíem al carrer. El pare, però, per alguna raó que jo no acabava d'entendre, només m'acompanyava fins al portal de casa. Un cop allà, em deixava anar la mà i em feia entendre que aquella mena de viatge l'havia de fer tot sol.

Llavors, començava a caminar, però recordo que tot m'era feixuc, que em pesaven la roba, les sabates i fins i tot la pell. Cada passa que feia em demanava més esforç. Quan arribava a la Rambla, m'adonava que la ciutat surava en un instant infinit. La gent s'havia aturat, com les figures humanes congelades d'una fotografia vella. Un colom que s'enlairava era tot just l'esbós imprecís d'un batre d'ales. Els brins de pol·len quedaven immòbils en l'aire com si fossin pols de llum. En aquella buidor, l'aigua de la font de Canaletes lluïa com un collar de llàgrimes de vidre.

De mica en mica, com si volgués caminar sota l'aigua, m'anava endinsant en el conjur d'aquella Barcelona aturada en el temps, fins que arribava al llinar del Cementiri dels Llibres Oblidats. Un cop allà, m'aturava, esgotat. No acabava

de saber què podia ser, aquella càrrega invisible que arrosse- gava i que gairebé no em deixava moure. Agafava el picaporta i trucava, però no venia ningú a obrir-me. Clavava cops de puny contra la gran porta de fusta llavorada, però el guardià no feia pas cas de la meva súplica. Finalment, abatut, queia a terra de genolls. Només llavors, quan mirava l'encís que havia arrosse- gat amb les meves passes, em venia al cap la certesa esfereïdo- ra que la meva ciutat i el meu destí sempre es quedarien con- gelats en aquell encantament i que no podria recordar mai la fesomia de la mare.

I era aleshores, abandonada tota esperança, que ho desco- bria. El tros de metall estava amagat a la butxaca interior d'aquella jaqueta de col·legial que duia les meves inicials bro- dades en color blau. Una clau. Em demanava quant temps devia fer que l'hi portava i que no me n'havia adonat. La clau estava rovellada i era gairebé tan feixuga com la meva cons- ciència. Ben just si la podia alçar amb totes dues mans i fer-la arribar fins al pany. M'havia d'esforçar de valent per fer-la girar. Quan ja em pensava que no me'n sortiria mai, el pany cedia i aquella porta gran lliscava suaument cap endins.

Una galeria sinuosa s'endinsava en el vell palau, puntejada pel rastre de les espelmes enceses que dibuixaven el camí. Em capbussava en aquelles tenebres i sentia la porta que es tanca- va, just quan jo hi havia entrat. Aleshores, anava reconeixent aquell corredor flanquejat per frescos d'àngels i criatures fa- buloses que m'escorcollaven des de la penombra i que em semblava que es movien al ritme de les meves passes. Avançava pel passadís fins que arribava a un arc que s'obria a una volta immensa, i em quedava plantat al llindar. El gran laberint s'al- çava just al davant, com un miratge infinit. Una espiral d'esca- les, túnels, ponts i arcs dissenyats en una ciutat eterna, cons- truïda amb tots els llibres del món, s'enfilava fins a una immensa cúpula de vidre.

La mare m'esperava allà, als peus d'aquella estructura. Jeia

en un sarcòfag obert, amb les mans enllaçades damunt el pit, la pell tan pàl·lida com el vestit blanc que li cenyia el cos. Tenia els llavis tancats i els ulls closos. Tota ella immòbil, en el repòs absent de les coses mortes i les ànimes perdudes. Hi acostava la mà per acaronar-li el rostre. Tenia la pell freda com el marbre. Llavors, obria els ulls i em clavava la mirada, encisada de records. Quan obria els llavis enfosquits i parlava, el so de la veu que en sortia era tan eixordador que m'investia com un tren de càrrega, m'arrencava de terra, em feia volar per l'aire i em deixava suspès en una caiguda inacabable, mentre el resò de les seves paraules anava desfent el món.

Has d'explicar la veritat, Daniel.

Em vaig desvetllar de cop i volta, en la penombra d'aquella cambra, amarat de suor freda, i vaig buscar el cos de la Bea, que jeia al meu costat. Ella em va abraçar i em va acaronar el rostre.

—¿Un altre cop? —va xiuxiuejar.

Vaig fer que sí amb el cap i vaig respirar fondo.

—Estaves parlant. En somnis.

—¿Què deia?

—No s'entenia —va mentir la Bea.

Me la vaig mirar i em va somriure com si li fes llàstima, o potser només era una mostra de paciència.

—Apa, dorm una mica més. Encara falta una hora i mitja perquè soni el despertador i avui és dimarts.

«Dimarts»: això volia dir que em tocava a mi portar el Julià a escola. Vaig tancar els ulls i vaig fer veure que m'adormia. Quan els vaig tornar a obrir, al cap d'un parell de minuts, em vaig trobar el rostre de la Bea, que m'observava.

—¿Què? —vaig fer jo.

La Bea se'm va acostar i em va besar els llavis. Tenia gust de canyella.

—Jo tampoc tinc son —va insinuar.

La vaig anar despullant sense presses. I ja em venien ganes

d'agafar els llençols d'una revolada i llançar-los a terra quan vaig sentir uns passos lleugers i menuts que arribaven fins a la porta del dormitori. La Bea em va aturar la mà esquerra, que lliscava decidida per les seves cuixes, es va alçar una mica i va clavar els colzes damunt el llit.

—¿Què passa, maco?

El Julià se'ns mirava des del llindar de l'habitació, amb els ulls tenyits de vergonya i neguit.

—És que hi ha algú, a la meva habitació —va dir, amb un fil de veu.

La Bea va esbufegar i li va allargar els braços. El Julià es va afanyar a arrecerar-se en l'acolliment matern, i jo vaig haver de renunciar a qualsevol esperança en pecat concebuda.

—¿El Príncep Escarlata? —va preguntar la Bea.

El Julià va fer que sí, amb posat penedit.

—Doncs ara mateix el papa anirà a la teva habitació i el farà marxar a puntades de peu, apa, perquè no hi torni mai més.

El Julià em va llançar una llambregada plena de desesperació. ¿Per a què serveix un pare, si no és per encarregar-se de missions heroiques d'aquesta magnitud? Vaig somriure i li vaig picar l'ullet.

—¡A puntades de peu! —vaig repetir jo, mirant d'imitar, tant com vaig poder, el més furiós dels gestos.

Al Julià se li va escapar un somriure. Em vaig aixecar decidit i vaig travessar el passadís fins a arribar a l'habitació del meu fill. La cambra em recordava tant la que jo havia tingut a la seva edat, situada tot just algun pis més avall, que durant un moment vaig pensar que potser jo mateix encara vivia dins d'aquell somni. Vaig seure a la vora del llit i vaig encendre el llum de la tauleta de nit. El Julià vivia envoltat de joguines —algunes, herència meva—, però, sobretot, de llibres. No vaig trigar gaire a trobar el sospitós, amagat sota el matalàs. Vaig agafar aquell llibre petit, enquadernat amb pasta negra, i el vaig obrir per la primera pàgina.